

اهداف عملیاتی و برنامه های سال ۸۷ اداره کل سلامت خانواده، جمعیت و مدارس

راهنمای مطالعه:

۱. اهداف یا برنامه هایی که با Outline مشخص شده اند: اهداف یا برنامه هایی هستند که مطابق با نظر مقام عالی وزارت تصحیح شده و یا به اهداف یا برنامه ها اضافه شده اند.

۲. اهداف یا برنامه هایی که دارای سلول جدول دارای Background هستند: اهداف یا برنامه هایی هستند که پس از جلسه با مقام عالی وزارت، مطابق با نظرات ایشان به صورت ویژه مطرح شده اند. در میان این برنامه ها برخی از برنامه ها از قبل ویژه بوده اند و برخی طبق نظرات مقام محترم وزارت جدیداً به عنوان ویژه منظور گردیده اند. همچنین برخی از اهداف یا برنامه ها نیز سابقاً هدف ویژه بوده اند که مطابق نظر مقام عالی وزارت از حالت برنامه یا هدف ویژه خارج گردیده اند.

اهمیت(وز ن) برنامه در تحقق هدف	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیا بی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف		عنوان هدف	
%۲۵ %۵ %۱۵ %۲۰ %۵ %۲۰ %۵	گسترش برنامه احیای نوزاد به ۵۰٪ از مراکز درمانی کشور	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- تعداد افراد آموزش دیده - تعداد مراکز درمانی و استانهای مجری طرح آزمایشی نظام مراقبت مرگ نوزادان - تکمیل تدوین راهنماهای بالینی مراقبت ویژه نوزادان	√	ویژه	ارتقای سلامت و کاهش مرگ و میر نوزادان	
	تدوین و اجرای پایلوت برنامه تثبیت و انتقال نوزاد در کشور							
	اجرای آزمایشی نظام مراقبت مرگ نوزاد در ۸ استان							
	گسترش نظام مراقبت مرگ نوزاد در ۵۰ درصد از مراکز درمانی دانشگاهی کشور							مهم
	تعیین وضعیت موجود مرگ نوزادان در کشور							
	اجرای برنامه مراقبت آغوشی و بسته خدمتی نوزاد سالم در ۲۰ درصد مراکز درمانی کشور							
	تدوین و اجرای برنامه سطح بندی خدمات پری ناتال در کشور							
تدوین و ابلاغ راهنماهای بالینی و استانداردهای بخش ویژه نوزادان			عادی					
%۱۰ %۷ %۵ %۶ %۸ %۶ %۴ %۱۰ %۴ %۴ %۵ %۴	توسعه برنامه مانا (مدیریت ادغام یافته ناخوشی های اطفال)	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- درصد پوشش برنامه های کودک سالم و مانا - درصد بیمارستانهای دوستدار کودک - درصد هم اتاقی مادر و نوزاد - و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه	√	ویژه	ارتقای سلامت ، کاهش مرگ و میر کودکان و ترویج تغذیه با شیر مادر	
	بازنگری، اصلاح و ارتقاء بسته خدمتی برنامه مانا							
	بازنگری، اصلاح و ارتقاء نظام مراقبت مرگ کودکان ۵۹-۱ ماهه							
	بازنگری، اصلاح و ارتقاء بسته خدمتی مراقبت های ادغام یافته کودک سالم							
	افزایش مراقبتهای ۳ تا ۵ روزگی به میزان ۵۰٪ نسبت به سال ۱۳۸۶ (خارج بیمارستانی)							
	آموزش ارائه دهندگان خدمت مراقبت کودک سالم و مانا در کلیه دانشگاههای علوم پزشکی							
	اصلاح، بازنگری، نهایی و استاندارد نمودن شناسنامه سلامت کودکان ۶-۰ سال							مهم
	تدوین پیش نویس برنامه کلان مراقبت و تکامل کودکان (ECCD)							
	تعیین سطح آگاهی والدین و مراقبین کودکان در قبال رفتار متقابل با کودکان							
	آموزش عمومی والدین درخصوص پیشگیری از وقوع عوامل خطر محیطی، رفتاری منجر به سوانح و حوادث کودکان							
	تدوین بسته مراکز مشاوره تغذیه با شیر مادر و انجام پایلوت در ۲ بیمارستان در هر سه سطح مراقبتی							
	حفظ و ارتقاء پوشش بیمارستانهای دوستدار کودک از ۷۹/۷ درصد به ۸۰/۵٪							

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف	عنوان هدف
%۵	حفظ و ارتقاء شاخص شروع تغذیه با شیر مادر طی ساعت اول تولد از ۸۸٪ به ۸۸/۵٪ (زایمان طبیعی)				عادی	
%۴	حفظ و ارتقاء شاخص تغذیه انحصاری با شیر مادر در هنگام ترخیص از بیمارستان از ۹۴ به ۹۴/۵٪					
%۵	حفظ و ارتقاء شاخص تداوم شیردهی تا ۲ سال از میزان ۵۷/۵٪ به ۵۷/۸٪					
%۴	حفظ و ارتقاء شاخص هم اتاقی مادر و نوزاد از ۹۲٪ به ۹۲/۵٪					
%۹	تدوین پیش نویس سند ملی ارتقاء سلامت کودکان					
%۱۰	تدوین و استقرار نظام مراقبت پیشگیری از رفتارهای پرخطر				ویژه	
%۱۰	تدوین برنامه مداخله ای پیشگیری از رفتارهای پرخطر					
%۵	تدوین استانداردهای معاینات بالینی و مشاوره ای به دانشجویان					
	دادن آموزش های لازم و با واسطه (خوانواده و ...) به نوجوانان و جوانان به منظور کاهش بارداری های غیر قانونی				مهم	ارتقاء سطح سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس
%۲۰	افزایش پوشش معاینات دانش آموزی گروه هدف از ۴۵ درصد در شهرها به ۶۰ درصد و غربالگری از ۶۰ درصد به ۸۰ درصد در شهرها	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- نسبت افراد تحت پوشش برنامه های آموزشی - درصد پوشش برنامه های مراقبت سلامت در نوجوانان و جوانان		
%۱۰	افزایش آگاهی ۵۰ درصد جمعیت دانش آموزان گروه هدف درباره سلامت بلوغ و باروری با ارائه خدمات مشاوره ای			- و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه		
%۵	افزایش آگاهی اولیا و مربیان با مفاهیم سلامت					
%۱۰	تدوین چهارچوب ادغام ۴۲ ساعت مفاهیم سلامت در کتب درسی					
%۱۵	جلب مشارکت جامعه جهت اجرای بسته خدمات سلامت نوجوانان و جوانان					
%۱۵	استقرار آزمایشی خدمات ادغام یافته سلامت نوجوانان و جوانان در ۲ شهرستان منتخب ۲ دانشگاه					
%۲۰	کاهش نسبت مرگ مادران بر اثر عوارض بارداری و زایمان (۲۲-۱۸ درصد هزار تولد زنده تا سال ۱۳۹۴، با اجرای نظام کشوری مراقبت مرگ مادری در شبکه های تحت پوشش)	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- تعداد بیمارستانهای دوستدار مادر - میزان مرگ مادران بر اثر عوارض بارداری و زایمان	ویژه	ارتقاء سلامت مادران باردار
%۸	کاهش عوارض شدید ناشی از بارداری و زایمان به میزان ۵٪ در ۸ بیمارستان منتخب					
%۳	اجرای طرح استاد معین در ۵ دانشگاه					

ویرایش ۸۷/۰۶/۲۴

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف		عنوان هدف
۳٪	تربیت فرد دوره دیده (بهورز ماما) به تعداد یکصد نفر در صد روستا			- و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه	مهم		
۳٪	اجرای طرح اسکان مادران پرخطر در ۵ دانشگاه						
۵٪	راه اندازی کلاس های آمادگی برای زایمان در بخش دولتی (۴۱ بیمارستان) و بخش خصوصی (۵ بیمارستان)						
۲۰٪	انجام زایمان فیزیولوژیک با روشهای کاهش درد در مراکز تحت پوشش (۸ بیمارستان دولتی و ۵ بیمارستان غیردولتی)				عادی		
۴٪	استقرار برنامه بیمارستان دوستدار مادر در ۸ بیمارستان منتخب						
۳۰٪	نعمیم برنامه مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران در کل کشور (در ۱۰۰٪ شهرستانها)						
۴٪	راه اندازی ۵ مرکز مشاوره پیش از بارداری در ۵ دانشگاه						
	شناسایی بموقع زایمان های پرخطر						
	طراحی یک نظام مراقبتی برای مادران با زایمان پرخطر با اولویت مناطق دور از دسترس به منظور تسهیل دسترسی آنان به خدمات مراقبتی						
	برنامه ریزی و اجراء طرح هایی به منظور کاهش نرخ سزارین						
۵۰٪	اجرا و ارزیابی طرح پابلوت کاهش عوارض یائسگی در مناطق شهری و روستایی چهار شهرستان منتخب	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	-تعداد شهر و روستای مجری طرح پابلوت - برگزاری دوره - تکمیل تدوین راهنما و آیین نامه مراکز پیشگیری	ویژه	ارتقاء سطح میانسالان سلامت	
۲۰٪	ارتقاء دانش و مهارت پزشکان درخصوص انجام مشاوره تغذیه و فعالیت فیزیکی در ۴ شهرستان منتخب ب				مهم		
۱۰٪	جلب مشارکت جامعه در اجرای برنامه جامع سلامت میانسالان						
۱۰٪	نظام مند نمودن درمان اختلالات جنسی با تدوین آئین نامه تسمیس مراکز درمانی				عادی		
۱۰٪	افزایش آگاهی عمومی در موضوعات اولویت دار سلامتی با بسیج اطلاع رسانی (روز ملی سلامت مردان و زنان)						
۳۰٪	افزایش ۵۰ درصدی نسبت سالمند مراقبت شده در ۱۷ شهرستان مجری طرح مراقبت از سالمندان	۶ تا	معاونت	- نسبت سالمندان مراقبت	ویژه	ارتقاء سطح سلامت	

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف	عنوان هدف
۲۰٪	افزایش توانمندی و مهارت های تمامی پزشکان و کارشناسان مرتبط با سالمندان در دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مجری طرح و پنج نهاد برون بخشی مرتبط (چهل پزشک عمومی، پنج نهاد فعال در حوزه مراقبت از سالمندان	۱۲ ماهه	سلامت	شده در ۱۷ شهرستان مجری طرح - درصد افزایش سالمندان آموزش دیده - تعداد نیروی ماهر تربیت شده	مهم	سالمندان
۱۰٪	تدوین و ارائه مطالب رشته طب سالمندی جهت ادغام در کوریکولوم آموزش پزشک عمومی به معاونت آموزشی			- و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه		
۲۰٪	افزایش سالمند آموزش دیده، دارای اطلاعات ماندگار و رفتارهای نسبتا پایدار در زمینه مشکلات اولویت دار سلامت سالمندان در منطقه، به میزان ۱۵٪ از سالمندان ۶۹-۶۰ ساله تحت پوشش در ۷۲ شهرستان				عادی	
	اجرا برنامه واکسیناسیون سالمندان با تاکید بر واکسن آنفولانزا و نموکوک با همکاری مرکز مدیریت بیماری ها (تعیین محدوده سنی دریافت خدمت بر اساس آمار سال ۱۳۸۵)					
۱۰٪	افزایش نیروی انسانی ماهر (مربی) در دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و ۷ نهاد برون بخش					
۱۰٪	جلب مشارکت ۷ نهاد برون بخش فعال در زمینه سالمندان جهت حداقل تنظیم یک تفاهم نامه					
	انجام Risk Factor Modification با همکاری مرکز مدیریت بیماری ها					
	غربالگری بیماری های سالمندان و پیشگیری از بیماری های عفونی تنفسی سالمندان با همکاری مرکز مدیریت بیماری ها					
۱۰٪	کاهش میزان بارداری های ناخواسته به ۱۷/۷٪	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- درصد افراد تحت پوشش در هر برنامه - و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه	ویژه	ارتقاء سلامت باروری و تنظیم خانواده و جمعیت
۱۰٪	آموزش سلامت باروری و روشهای مدرن پیشگیری بویژه در بخشهایی از کشور که در این زمینه اطلاعات کمتری وجود دارد					
۱۰٪	کاهش میزان بارداریهای پرخطر زیر ۱۸ سال به کمتر از ۶ درصد					
۱۰٪	کاهش میزان بارداریهای با کمتر از فاصله ۳ سال به کمتر از ۱۰ درصد					

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف		عنوان هدف
					مهم	عادی	
۱۰٪	کاهش میزان بارداریهای بالاتر از ۳۵ سال به ۸ درصد				√	مهم	
۱۰٪	کاهش میزان بارداریهای پنجم و بالاتر به کمتر از ۴/۳ درصد						
۱۰٪	افزایش آگاهی خانواده ها درباره مبانی اسلامی تحکیم خانواده و روابط زناشویی ، اجتماعی و پیشگیری از بارداری در قالب اجرای آزمایشی برنامه در ۲ شهر منتخب					عادی	
۱۰٪	افزایش پوشش کلاسهای آموزش هنگام ازدواج به ۸۸ درصد و افزایش مشاوره های بعد از ازدواج						
۱۰٪	مشخص نمودن ساختار جمعیتی (سنی ، جنسی) کنونی کشور و مقایسه شاخصهای استانی (از نظر شاخص های سلامت)						
۱۰٪	پیش بینی ساختار جمعیتی (سنی ، جنسی) آینده جمعیت کشور و مقایسه توزیع منطقه ای ، گروههای سنی و هدف برنامه						
۱۰٪	تبیین و تحلیل منابع موجود سلامت جمعیت						
	برنامه ریزی جهت تبدیل آموزش در زمینه آگاهی های جنسی با واسطه خانواده به یک سیاست کشوری بمنظور کاهش abortion با همکاری اداره سلامت نوجوانان، جوانان و مدارس						
	تدوین و اجرای برنامه های آموزشی ترویجی به منظور کاهش بارداری های ناخواسته و غیر قانونی						
۵٪	بهبود وضع تغذیه ۳۰٪ کودکان زیر ۶ سال تحت پوشش برنامه فرابخشی حمایت تغذیه ای در برنامه های حمایتی و روستا مهدها	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- تعداد مادران و کودکان تحت پوشش سید غذایی	ویژه		

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی		اولویت هدف		عنوان هدف
۵٪	بهبود وضع تغذیه ۵۰ درصد زنان باردار نیازمند تحت پوشش برنامه فرابخشی حمایت تغذیه ای			تعداد پرسنل بهداشتی و پزشک خانواده آموزش دیده - تعداد برنامه های آموزشی اجرا شده - میزان پیشرفت طرح های مطالعاتی - میزان پوشش برنامه های مکمل یاری - و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه	✓	مهم		
۲۰٪	مطالعات ارزیابی و تعیین اولویت مداخلات تغذیه ای ملی							
۱۵٪	ارتقاء آگاهی و مهارت کارشناسان بهداشتی درمانی پزشکان خانواده و جامعه در زمینه الگوی صحیح تغذیه							
۲۰٪	تدوین و اجرای فاز دوم بررسی وضعیت امنیت غذایی و دسترسی افراد آسیب پذیر کشور (FIVIMS)							
۵٪	تدوین دستورالعمل ارائه غذای سالم در رستوران ها							
	اندازه گیری و تعیین تاثیر غنی سازی غذاها بر سلامت جامعه							
۱۰٪	اجرای برنامه های مکمل یاری گروه های آسیب پذیر					عادی		
۱۰٪	افزایش آگاهی و مهارت کارشناسان مرتبط حوزه سلامت کشور درخصوص جلب حمایت همه جانبه، الگوهای مطالعه رفتار و بازار یابی اجتماعی در ۲۰ درصد جمعیت هدف به تفکیک موضوع			تعداد برنامه های آموزشی اجرا شده - تعداد افراد داوطلب سلامت - و میزان دستیابی به شاخصهای هر برنامه	✓	مهم		آموزش و ارتقاء سلامت جامعه
۱۰٪	تعیین سطح سواد و دانش سلامت مردم در ۱۵ دانشگاه منتخب							
۲۵٪	استقرار ۲۰ درصدی برنامه داوطلبان سلامت بسیج در ۴ هزار حوزه منتخب و داوطلبان سلامت طلاب در ۵ دانشگاه علوم پزشکی منتخب و ۵ درصدی داوطلبان سلامت دانش آموزی							
۱۰٪	جلب مشارکت خیرین و سازمانهای غیردولتی با نظام سلامت							
۱۵٪	افزایش مشارکت داوطلبان سلامت محلات به میزان ۱۰ درصد وضعیت موجود							
۲۵٪	افزایش برنامه های مشترک باصدا و سیما							
		۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت			ویژه		

اهمیت (وزن برنامه در تحقق هدف)	برنامه های ذیل هدف	بازه ارزیابی	مرجع ارزیابی	شاخص های ارزیابی	اولویت هدف	عنوان هدف
۵٪	تدوین اولویتهای سالیانه آموزش سلامت					
	بهره گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات (بلوتوث) به منظور توسعه فرهنگی سلامت مردم					
	تعیین بهترین روشها و تکنولوژی های ارائه مطالب آموزشی به جامعه برای آموزش های مربوط به هر کدام از حوزه ها					
۲۵٪	طراحی، بازنگری، سازماندهی و هماهنگی اجرای ابزارهای ارزشیابی (شاخص های برنامه های سلامت جمعیت خانواده و مدارس)،				ویژه	
۲۵٪	طراحی، بازنگری، سازماندهی و هماهنگی اجرای ابزارهای پایش فرایندهای پشتیبان (گروه سلامت خانواده معاونت بهداشتی دانشگاه و شهرستان)	۶ تا ۱۲ ماهه	معاونت سلامت	- تعداد مدیران و کارکنان آموزش دیده - اجرای پایش و ارزشیابی	مهم	برنامه ریزی، پایش و ارزشیابی برنامه سلامت جمعیت، خانواده و مدارس
۲۵٪	طراحی، بازنگری، سازماندهی و هماهنگی اجرای ابزارهای پایش کیفیت ارائه خدمت پایگاه ها و خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی				عادی	
۲۵٪	توانمند سازی مدیران و کارکنان ذیربط در زمینه دانش و مهارت برنامه ریزی مبتنی بر شواهد (Evidence Base) در تمامی سطوح (ستاد دفتر/ بهداشت خانواده دانشگاه)					
	سازماندهی آموزش مهارتهای زندگی و فرزند پروری در قالب آموزشهای بعد از ازدواج و آموزش مدرسه با همکاری اداره سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد					